

Inventarisatie Groeve Oostermeent 2014

De Groeve Oostermeent is een klein natuurgebied dat is ingeklemd tussen het oude dorp Blaricum en de Bijvanck. Het gebied heeft bij natuurliefhebbers vooral botanische bekendheid. Wie het pad langs de steilwand van de voormalige zandgroeve volgt, ziet tussen de heide volop zonnedaauw en klokgentianen groeien. Bovendien groeien er de volgende bijzondere of zeldzame soorten: grote wolfsklauw, moeraswolfsklauw, borstelgras en kraaiheide. Onze inventarisaties tonen aan dat het gebied ook faunistisch interessant is.

We inventariseren het gebied 3-jaarlijks volgens de SOVON BMP methode. Het doel is om trendmatige veranderingen in de broedvogelpopulatie vast te leggen. De resultaten zijn geregistreerd op de website van SOVON.

De inventarisaties in 2014 zijn uitgevoerd door Huub Casander, Dick Jonkers, Ger-Jan van Loenen, Paul vd Poel, Dirk Prop en Hugo Weenen.

Na de vorige inventarisatie in 2011 heeft het GNR enkele ingrepen gedaan die met name zijn gericht op het versterken van het natte elementen:

- Het graven van enkele nieuwe poelen;
- Het plaatselijk verdiepen van enkele poelen en slootjes;
- Het plaatselijk afgraven van de bovenlaag.

Andere ingrepen zijn:

- Het opwerpen van een wal aan de noordzijde om het visueel af te schermen van de weg;
- Langs het hoofdpad zijn paaltjes met een rode kop geplaatst.

Vergelijken we de resultaten van 2014 met die van 2011 (zie tabel 1), dan valt op dat het aantal soorten met zeven is toegenomen. Dit is een beetje geflatteerd omdat dit vooral te maken heeft met enkele waarnemingen van vogels in de bomenrij in het noordelijk deel van het gebied. Zang in één van de boompjes leidt volgens de SOVON criteria al snel tot een geldig territorium, ook al is het goed mogelijk dat de vogels niet binnen het telgebied hebben gebroed maar in de bossages aan de andere kant van de weg. Het betreft Heggenmus, Roodborst, Braamsluiper, Vink en Putter.

Scholekster en Kleine Plevier zijn als nieuwe broedvogels verschenen op de zandige zones die zijn ontstaan als gevolg van de eerder genoemde grondwerkzaamheden van het GNR. Van beide soorten is een nest gevonden. De kleine plevier had zelfs twee territoria. Helaas zijn de legsels vertrapt doordat de onbegroeide zones ook de favoriete hangplekken vormen voor de schapen. De Kievit was wel succesvol: minstens twee paren hebben jongen groot weten te brengen.

Bij de watervogels valt vooral de toename van de grauwe gans op van 1 naar 6 territoria. Deze toename heeft vooral te maken met exemplaren die in het vroege voorjaar aanwezig waren. Met zekerheid heeft 1 paar gebroed dat ook 3 vliegvlugge jongen heeft grootgebracht die tot in juli in het gebied zijn gebleven

Ook wilde eend en meerkoet hebben succesvol jongen grootgebracht.

De typische heidevogels bleven redelijk op niveau: boompieper, graspieper, witte kwikstaart, roodborsttapuit en kneu.

De oeverzwaluwen waren opnieuw in grote getal aanwezig in de wand met 135 bezette hollen.

Het gebied is ook een pleisterplaats voor niet-broedvogels. In de plassen en slootjes worden regelmatig foeragerende blauwe reigers en witgat gezien en zelfs ooievaars en lepelaars. In het centrale moerassige deel verblijven in het vroege voorjaar spectaculaire aantallen watersnippen. Zo telden we hier op 29 maart 90 snippen. Ook bijzonder zijn de beflijsters die vooral in april worden waargenomen op het hoger gelegen heideplateau ten zuiden van de steilwand. De vogels zijn hier op trek en vrij schuw en bij verstoring door mensen verlaten ze meestal het gebied.

Gedurende de gehele periode verbleef er in het omheinde gebied een ree met twee kalfjes. Tijdens de vorige telling in 2011 was een reebok vaste bewoner van het gebied. Dit dier heeft het gebied verlaten tijdens werkzaamheden in de herfst van 2013, toen de omheining deels is verwijderd om de graafmachines toegang te verschaffen. Dit dier is aangereden door een auto met dodelijke afloop, maar op wonderbaarlijke wijze is binnen enkele weken een vrouwelijke ree het gebied ingetrokken en deze heeft kort daarop twee kalfjes geworpen, die voorspoedig zijn opgegroeid. Of het verkeersslachtoffer de vader is van de kalfjes is niet bekend.

Bij elke telling werden hazen gezien met een maximum van 12 hazen op 21 juni.

Al met al blijft de Groeve Oostermeent een boeiend gebied met een gevarieerde broedvogelpopulatie. Met het ontwikkelen van waterplanten in de uitgraven van de sloten en poelen zal naar verwachting het aantal watervogels in de toekomst verder toenemen.

Figuur 1 Ree met twee kalfjes (Hugo Weenen)

Soort	2011	2014
Grauwe gans	1	6
Nijlgans	1	1
Wilde eend	2	4
Meerkoet	1	1
Scholekster		1
Kleine plevier		2
Kievit	3	2
Grote bonte specht	1	1
Houtduif	1	1
Oeverwaluw	105	135
Boompieper	4	2
Graspieper	3	4
Witte Kwikstaart	2	3
Heggenmus		3
Roodborst		1
Roodborsttapuit	4	3
Merel	2	1
Braamsluiper		1
Grasmus	1	1
Fitis	3	2
Ekster	1	1
Zwarte Kraai	1	1
Vink		1
Putter		1
Kneu	5	3
Aantal soorten	18	25

Tabel 1. Aantal territoria in de Groeve Oostermeent in 2011 en 2014.